

ไทย พลัดเป้า อันดับ 3 มหานครระบบรางของโลก

• อนุญาต จันมาลี

บาลหุ่มเม็ดเงินลงทุน
โครงข่ายรถไฟฟ้า
รองรับบริการให้
ครอบคลุมพื้นที่เขต
กรุงเทพมหานคร
และปริมณฑล เพื่อดึงดูดประชาชนหัน
มาใช้ระบบขนส่งทางรางมากขึ้น

โดยปัจจุบัน กระทรวง
คมนาคม ได้พัฒนาเส้นทางรถไฟฟ้า
ไปแล้ว ทั้งหมด 14 เส้นทาง ระยะ
ทาง 554 กิโลเมตร ซึ่งมีทั้งเส้นทาง
ที่แล้วเสร็จเปิดให้บริการและอยู่
ระหว่างก่อสร้าง

ทั้งนี้ในปี 2566 หากรถไฟฟ้า

สายสีเหลือง (ลาดพร้าว-สำโรง)
และรถไฟฟ้าสายสีชมพู (แคราย-
มีนบุรี) แล้วเสร็จ เปิดให้บริการ เมื่อ
รวมเส้นทางที่เปิดให้บริการไปแล้ว
จะมีระยะทางรวม 282.3 กิโลเมตร
แม้จะพลัดเป้า การจัด
อันดับของ ไอเอ็มดี

(International
Institute for
Management Development: IMD)
สถาบันการศึกษาด้านการบริหารธุรกิจ
ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ที่เคยจัด
อันดับขีดความสามารถในการแข่งขัน
ระบบรางทั่วโลก ว่าภายในปี 2566

กรุงเทพมหานคร จะถูกพลัดโฉม
กลายเป็น มหานครระบบรางที่มี
ระยะทางยาว เป็นอันดับ 3 ของโลก
ระยะทาง 560 กิโลเมตร จากแผน
จัดทำแผนแม่บทของกระทรวง
คมนาคมที่เร่งรัดพัฒนา 13-14
โครงการ มูลค่ากว่า 9 แสนล้านบาท
ซึ่งมีเป้าหมายที่จะยกระดับประเทศไทย
เป็นมหานครทางรางมีความยาวติด
อันดับต้นๆ ของโลก ขณะนี้เริ่มเห็น
เป็นรูปธรรมจากรถไฟฟ้าใหม่ๆ หลาย
เส้นทางที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง
และทยอยเปิดให้บริการ

แม้บางเส้นทางอาจติดปัญหา
ความล่าช้า ทั้งรถไฟฟ้าสายสีส้ม
ตะวันออก ที่คาดว่าจะแล้วเสร็จและ
เปิดให้บริการ ภายในปี 2566 ต้อง
ค้างเติ่ง เลื่อนการเปิดให้บริการไปปี
2568 รอเอกชนรายเดียว ก่อสร้าง
รถไฟฟ้าสายสีส้มตะวันตก และ
เดินรถทั้งระบบ ซึ่งยังไม่แน่ว่าจะ
ดำเนินการได้เมื่อใดเพราะมีดีดรอ
อยู่ในชั้นศาลปกครอง นอกจากนี้
กรุงเทพมหานคร มีนโยบายยกเลิก
การลงทุนรถไฟฟ้าสายสีทองเฟส 2
รวมทั้ง รถไฟฟ้าสายสีเทาเพื่อให้การ
รถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย
(รฟม.) ดำเนินการ ฯลฯ

ขณะข้อมูลสถิติที่เคยเป็นฐาน
พบว่า 5 อันดับเมืองที่มีเส้นทาง
รถไฟฟ้ายาวที่สุดในโลก ดังนี้ อันดับ
1 กรุงปักกิ่ง มีเส้นทางรถไฟฟ้ายาว
690.5 กิโลเมตร อันดับ 2 เซี่ยงไฮ้
มีเส้นทางรถไฟฟ้ายาว 676 กิโลเมตร
อันดับ 3 กรุงโซล มีเส้นทางรถไฟฟ้า
ยาว 540.9 กิโลเมตร อันดับ 4
กวางโจว มีเส้นทางรถไฟฟ้ายาว
531.1 กิโลเมตร และอันดับ 5 กรุง
ลอนดอน มีเส้นทางรถไฟฟ้ายาว
436 กิโลเมตร ขณะที่กรุงเทพฯ ยัง
ติดอันดับที่ 25 ของโลก

ในปี 2565 กรุงเทพฯและ
ปริมณฑล มีระบบรถไฟฟ้าที่เปิด
บริการแล้ว จำนวน 11 เส้นทาง
ระยะทาง 212 กิโลเมตร ประกอบ
ด้วย 1. สายสีเขียว ช่วงหมอชิต-
สมุทรปราการ ระยะทาง 37.10
กิโลเมตร 2. สายสีชมพู ช่วงหมอชิต-
สะพานใหม่-คูคต ระยะทาง 18.70
กิโลเมตร 3. สายสีเหลืองช่วงสนาม
กีฬาแห่งชาติ-บางหว้า ระยะทาง
14 กิโลเมตร 4. สายสีน้ำเงิน ช่วง

บางซื่อ-หัวลำโพง ระยะทาง 20 กิโลเมตร 5. สายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง-บางแค ระยะทาง 14 กิโลเมตร 6. สายสีน้ำเงิน ช่วงบางซื่อ-ท่าพระ ระยะทาง 13 กิโลเมตร 7. รถไฟฟ้าแอร์พอร์ต เรล ลิงก์ ช่วงพญาไท-สุวรรณภูมิ ระยะทาง 28.70 กิโลเมตร 8. สายสีม่วง ช่วงคลองบางไผ่-เตาปูน ระยะทาง 23 กิโลเมตร 9. สายสีทอง ช่วงกรุงธนบุรี-คลองสาน ระยะทาง 1.88 กิโลเมตร 10. สายสีแดงเข้ม ช่วงบางซื่อ-รังสิต ระยะทาง 26.30 กิโลเมตร 11. สายสีแดงอ่อน ช่วงบางซื่อ-ตลิ่งชัน ระยะทาง 15.26 กิโลเมตร

ส่วนรถไฟฟ้าที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง จำนวน 5 สาย ระยะทาง 137 กิโลเมตร ประกอบด้วย

1. สายสีชมพู ช่วงแคราย-มีนบุรี ระยะทาง 37.30 กิโลเมตร
2. สายสีเหลือง ช่วงลาดพร้าว-สำโรง ระยะทาง 33 กิโลเมตร
3. สายสีส้มตะวันออก ช่วงศูนย์วัฒนธรรม-มีนบุรี ระยะทาง 22.50 กิโลเมตร
4. สายสีม่วงใต้ ช่วงเตาปูน-ราษฎร์บูรณะ ระยะทาง 23.60 กิโลเมตร และ 5. รถไฟฟ้าแอร์พอร์ต เรล ลิงก์ ช่วงพญาไท-ดอนเมือง ระยะทาง 21.80 กิโลเมตร

รายงานข่าวจากกระทรวงคมนาคม ระบุว่า ขณะนี้กระทรวงฯ ได้มอบหมายให้กรมการขนส่งทางราง (ขร.) หรือร่วมกับองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) เพื่อพัฒนาโครงข่ายรถไฟฟ้าให้ครอบคลุมพื้นที่ที่มีความต้องการเดินทางสูง แต่โครงข่ายยังเข้าไม่ถึง รวมทั้งปรับปรุงแผนแม่บทระบบขนส่งมวลชนทางราง ระยะที่ 2 (M-MAP) ประกอบด้วย 1. ผลความคืบหน้าการศึกษาเรื่องการคาดการณ์ความต้องการเดินทาง (Demand Forecasting) และการสำรวจการจราจร (Traffic Surveys) 2. ความคืบหน้าของการพัฒนาโครงข่ายรถไฟฟ้าและการวางแผนเส้นทางรถไฟฟ้า

ล่าสุดได้มีการยืนยันแผนการดำเนินงานจากทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายญี่ปุ่น โดยยืนยันว่าแบบจำลองที่จะใช้ในการกำหนดเส้นทางรถไฟฟ้า

จะสามารถเริ่มดำเนินการได้ในเดือนมกราคม ปี 2566 โดยนำผลที่ได้จากแบบจำลองมากำหนดเส้นทางรถไฟฟ้าต่อไป

การศึกษาครั้งนี้จะพิจารณาเส้นทางแผนผังรถไฟฟ้าที่มีความจำเป็นจริงๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา และแนวคิดการวางผังเมืองในอนาคต จึงต้องจัดลำดับความสำคัญเส้นทางของรถไฟฟ้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมทั้งต้องพิจารณาว่าเส้นทางตามแผนแม่บทระบบขนส่งมวลชนทางรางในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ในช่วงปี 2553-2572 ยังมีความจำเป็นหรือไม่ จะต้องตัดออกหรือยังคงไว้เหมือนเดิม หรือต้องเพิ่มเส้นทางใดเข้ามาใหม่หรือไม่ เพื่อให้ทุกเส้นทางแผนที่รถไฟฟ้ามีการใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด ลดความซ้ำซ้อน และช่วยลดงบประมาณการลงทุนในโครงข่ายที่ไม่มีความจำเป็น

สำหรับแผนแม่บทระบบขนส่งมวลชนทางรางในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ในช่วงปี 2553-2572 เช่น สายสีแดง ช่วงธรรมศาสตร์-บางซื่อ-หัวลำโพง-มหาชัย, สายสีแดงอ่อน ศาลายา-ตลิ่งชัน-บางซื่อ-มักกะสัน-หัวหมาก, สายสีน้ำเงิน ช่วงบางแค-พุทธมณฑล สาย 4, สายสีน้ำตาล ช่วงแคราย-ลำสาลี, สายสีเทา วัชรพล-ท่าพระ ฯลฯ

ต้องจับตาดูว่ากระทรวงคมนาคมจะสามารถผลักดันรถไฟฟ้าในกรุงเทพฯ และปริมณฑลได้ตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ หากสามารถทำได้จะทำให้กรุงเทพฯ ขึ้นแท่นอันดับ 3 มหานครระบบรางของโลกได้ ●